

Open vragen bij Casus Mike

Vraag 1

Lees hoofdstuk 1 van het *Basisboek Opvoedingsvraagstukken*. In dit hoofdstuk worden de volgende tien criteria besproken om het gedrag van kinderen te kunnen beoordelen.

- Hoe vaak doet het gedrag zich voor?
- Hoe lang duurt het gedrag?
- In welke situaties doet het gedrag zich voor?
- Hangt het gedrag met andere problemen samen? Bijvoorbeeld pesten, stelen en vernielen.
- Wat zijn de gevolgen van het gedrag voor de omgeving?
- Wat zijn de gevolgen van het gedrag voor het kind, de jeugdige zelf?
- Hoe functioneert het kind? Bijvoorbeeld in schoolprestaties.
- Is het gedrag begrijpelijk? Bij een ruzie een klap uitdelen is logischer dan plotseling uithalen zonder duidelijk aanwijsbare oorzaak.

Hoe zou jij het gedrag van Mike omschrijven op basis van deze criteria?

Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 2

Lees de tekst Communicatieve vaardigheden in een informatief gesprek en maak dan de volgende opdracht. Bespreek jouw antwoorden met je studiegenoten.

Bekijk scène 1 nogmaals en ga na welke vaardigheden de pedagoog toepast in het gesprek met Mike's ouders.

-	Hij brengt de belangrijkste informatie als eerste	Ja/nee
-	Hij sluit aan op de vraag van de ouders	Ja/nee
-	Hij benadrukt het belang van essentiële punten	
-	Hij maakt de uitleg niet moeilijker dan nodig is	Ja/nee
-	Hij structureert de informatie	Ja/nee
-	Hij herhaalt de belangrijkste punten	Ja/nee
-	Hij geeft precieze informatie	Ja/nee
-	Hij geeft voldoende ruimte voor emoties	Ja/nee

Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 3

Stel dat je aan Mike zelf informatie wilt geven over wat er met hem aan de hand is. Hoe zou je dat dan doen? Schrijf datgene wat je wilt uitleggen in steekwoorden op. Vorm viertallen en oefen het gesprek in een rollenspel met een medestudent(e). Laat de twee andere deelnemers het gesprek observeren en feedback geven.

Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 4

In hoofdstuk 3 van het *Basisboek Opvoedingsvraagstukken* vind je in paragraaf 3.4 een schema met de ontwikkelingsfasen voor de schoolleeftijd en de bijbehorende vaardigheden, die normaliter in deze fase verworven worden.

Welke vaardigheden beheerst Mike wel en welke niet?

Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 5

Bekijk scène 2 nogmaals.

Op de nieuwe school van Mike wordt veel aandacht besteed aan de ondersteuning van de ouders. Zoek op internet informatie over de ouderondersteuning in het speciaal onderwijs en voor ouders van kinderen met ADHD. Welke vormen van ouderondersteuning worden gegeven? Welke disciplines zijn daarbij betrokken?

Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 6

Zoek op internet informatie over opvoedingsadviezen aan ouders/leerkrachten die te maken hebben met een kind met ADHD. Voer aan de hand daarvan de volgende opdrachten uit.

Maak een lijst met opvoedingsadviezen voor ouders van een kind met ADHD.
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 7

Maak een lijst met opvoedingsadviezen voor de ouders van Mike. Analyseer de verschillen.
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 8

Oefen in een rollenspel hoe je die opvoedingsadviezen wil geven. Laat twee studenten de rol van de ouders van Mike spelen en twee studenten observeren.
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 9

Lees de tekst Behandeling met medicatie. Noem drie mogelijke bezwaren tegen het toedienen van dit soort middelen bij kinderen.
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 10

Lees de tekst Risicofactoren en benoem de risicofactoren die je herkent bij Mike.
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 11

Wat zeggen deze risicofactoren over zijn prognose?
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 12

In hoofdstuk 4 van het *Basisboek Opvoedingsvraagstukken* staat: 'Een beroepsopvoeder zou meerdere opvoedingsstijlen moeten kunnen beheersen. Het is namelijk nodig om de stijl aan te passen aan de groep waarmee je werkt en het doel dat je nastreeft.'

In hoeverre ben je het daarmee eens?
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 13

Zou je bij Mike een andere opvoedingsstijl gebruiken dan bij andere kinderen? Welke? Bespreek dit met mede-studenten.
Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 14

Wat zouden je opvoedingsdoelen zijn? Vergelijk die met de doelen van mede-studenten.
Typ de antwoorden in in het antwoordformulier.

Vraag 15

Wat is er volgens jou aan de hand met Mike:

- Vanuit een ontwikkelingspsychologisch referentiekader
 - Vanuit een maatschappelijk referentiekader
 - Vanuit een pedagogisch referentiekader
- Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Vraag 16

Lees de tekst Typen ADHD. Daarin kun je lezen dat bij volwassenen ADHD zich op een andere manier uit dan bij jongeren. Omschrijf de belangrijkste kenmerken van ADHD bij volwassenen.

Typ het antwoord in in het antwoordformulier.

Slotvraag

Een moeder schetst de volgende situatie op Ouders Online:

'Mijn zoon van bijna zes is ontzettend actief en impulsief. Hij is wat je noemt "moeilijk", een kind met een gebruiksaanwijzing. Kan ook behoorlijk agressief zijn. Dit is eigenlijk al zo vanaf dat hij een maand of elf was. Hij heeft ontzettend veel energie en heeft heel weinig slaap nodig en iedere dag is het dus een ramp om hem naar bed te krijgen. Als baby sliep hij al heel weinig, maar was absoluut niet moe als hij wakker was. Ik ben hier al een paar keer voor naar de huisarts en anderen geweest, en dan valt telkens de term ADHD. Maar ze zeggen dan meteen dat hij dat niet kan hebben omdat hij zich juist wel goed kan concentreren. Toen hij twee jaar was maakte hij puzzels van honderd stukjes. Hij deed er wel even over maar het lukte hem wel. Nu heb ik enkele gesprekken bij het opvoedbureau gehad en weer de term ADHD. Ze willen hem niet testen, omdat het niet helemaal past bij hem. Ik vraag me nu af of er verschillende vormen van ADHD zijn?'

Lees nu de tekst Risicofactoren.

Wat zou jouw antwoord zijn?

Vergelijk jouw antwoord met dat van de psycholoog op Ouders Online:

<http://www.ouders.nl/psycho/lpsy0113.htm>

Feedback

Vraag 4

Volgens Piaget: concreet-operationeel denken; met een IQ van 80 haalt men deze fase wel. Verder hebben we weinig informatie: Mike heeft moeite met de lesstof van groep 4, maar deed nog wel mee.

Volgens Erikson: vlijt versus minderwaardigheid. Over Mike's zelfbeeld hebben we te weinig informatie. Wel valt te voorspellen dat hij eerder gevoelens van minderwaardigheid zal gaan vertonen als hij niet kan meekomen op de basisschool.

In het speciaal onderwijs gaat het goed met hem en vertoont hij haast geen ADHD-gedrag meer. Dat wijst erop dat hij zich met vlijt wijdt aan zijn taken. Schoolse vaardigheden op zijn eigen niveau kan hij wel aan. Omgaan met schoolregels in een gestructureerde omgeving ook wel. Spelregels en hobby's komen aan bod tijdens het hockeyen. Eenvoudige verantwoordelijkheden ook; thuis en op school. Omgaan met geld is voor ieder kind op deze leeftijd nog moeilijk.

Vraag 9

- Bijwerkingen.
- Is het wel verantwoord om een middel dat onder de Opiumwet valt aan kinderen voor te schrijven?
- De effectiviteit op de langere termijn is nog niet aangetoond.
- Mogelijke bijwerkingen die pas optreden na langdurig gebruik zijn nog niet onderzocht.

Vraag 10

- geslacht: jongens lopen meer risico
- een lichte verstandelijke handicap

Van de volgende risicofactoren is (voor zover bekend) geen sprake:

- leeftijd; het gedrag is pas in groep 3 begonnen
- erfelijkheid
- roken, drinken, bloeddruk van de moeder tijdens de zwangerschap
- verschillen in hersenactiviteit
- te vroeg geboren/laag geboortegewicht
- chaotische gezinssituatie
- problemen in de omgang tussen ouder en kind

Vraag 11

Weliswaar is er over de factoren die het beloop bepalen nog maar weinig bekend. Maar omdat de problematiek van Mike duidelijk omgevingsgestuurd is, kun je verwachten dat hij een gunstige prognose heeft.

Vraag 15a

Er hebben zich voor zover bekend weinig problemen voorgedaan in de ontwikkeling van Mike tot hij naar groep 3 ging. Hij doorloopt ook de fase van de basisschoolleeftijd op een vrij normale manier, zij het wat trager. Met voldoende ondersteuning en aangepast onderwijs hoeft dat geen probleem te zijn.

Vraag 15b

Voor zover bekend zijn er in maatschappelijk opzicht weinig problemen. Mike wordt geaccepteerd in zijn hockeyteam en doet het goed op zijn nieuwe school. Ook van de ouders is niet bekend dat ze er door anderen op aangekeken worden. In ieder geval vinden ze aansluiting bij andere ouders op school. Maatschappelijke factoren zijn wel van invloed op de problematiek. Het invoeren van maatregelen zoals 'Weer samen naar school', waardoor kinderen minder snel naar het special onderwijs worden doorverwezen, pakte voor Mike niet goed uit.

Vraag 15c

Beide ouders zijn betrokken bij het welzijn van hun zoon. Er zijn weinig problemen in de omgang tussen ouders en kind. Misschien stelden de ouders te hoge eisen, of hadden ze te hooggespannen verwachtingen ten aanzien van de schoolse prestaties van hun zoon. Maar dat kwam door onwetendheid met betrekking tot

de zwakbegaafdheid van hun zoon. De ouders geven niet de indruk op een intolerante manier veeleisend te zijn geweest.

